

TRÁCH NHIỆM CỦA THANH NIÊN TRONG SỰ NGHIỆP CÔNG NGHIỆP HOÁ, HIỆN ĐẠI HOÁ ĐẤT NƯỚC

I – MỤC TIÊU BÀI HỌC

Học xong bài này, HS cần đạt được :

1. Về kiến thức

– Nêu được vai trò của thanh niên trong sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước.

– Giải thích được vì sao thanh niên là lực lượng nòng cốt trong sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước.

– Xác định được trách nhiệm của thanh niên trong sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước.

2. Về kĩ năng

Biết lập kế hoạch học tập, tu dưỡng của bản thân để có đủ khả năng góp phần tham gia sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước trong tương lai.

3. Về thái độ

Tích cực học tập, tu dưỡng đạo đức để phục vụ sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá.

II – NHỮNG ĐIỀU CẦN LƯU Ý

1. Về nội dung

– Làm cho HS hiểu rõ thực hiện CNH, HĐH là một quá trình ứng dụng công nghệ mới, nhất là công nghệ thông tin, công nghệ sinh học,... vào các lĩnh vực

sản xuất và hoạt động xã hội. Thực hiện CNH, HĐH là một quá trình khó khăn, phức tạp, đòi hỏi lực lượng lao động phải có một trình độ học vấn nhất định, có hiểu biết kỹ thuật hiện đại, có năng lực hoạt động trên nhiều lĩnh vực, có những phẩm chất, thái độ khác hẳn so với người lao động thời kỳ văn minh nông nghiệp, ví dụ phải có thái độ lao động tự giác, có tính kỷ luật trong lao động, tính thích ứng, năng động, sáng tạo trong mọi việc...

– CNH, HĐH là một thách thức, là một cơ hội đối với thế hệ thanh niên đang ngồi trên ghế nhà trường, vì họ phải là *lực lượng nòng cốt* khơi dậy hào khí Việt Nam, là *lực lượng xung kích góp phần to lớn vào mục tiêu phấn đấu của toàn dân tộc*.

– Trên cơ sở xác định trách nhiệm, thanh niên phải có ý chí, nghị lực, cố gắng lao động, học tập, rèn luyện tư cách đạo đức và sức khỏe, vươn lên chiếm lĩnh đỉnh cao văn hoá – khoa học.

2. Về phương pháp

Loại bài này có hai phương án tổ chức hoạt động dạy học :

- Tổ chức dạy học trên lớp ;
- Tổ chức diễn đàn, đối thoại.

Tùy điều kiện, khả năng và đặc điểm HS của từng trường, từng địa phương mà lựa chọn việc thực hiện một trong hai phương án trên.

Nếu thực hiện phương án 1 (dạy học trên lớp) thì sử dụng các phương pháp dạy học như các bài khác.

Nếu thực hiện phương án 2 (diễn đàn đối thoại) thì việc chuẩn bị cần chu đáo hơn.

3. Về tài liệu và phương tiện

Tùy theo việc GV lựa chọn phương án nào mà chuẩn bị tài liệu, phương tiện cần thiết tương ứng.

Sau đây là gợi ý theo hai phương án trên.

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC CHỦ YẾU

Phương án 1 : Tổ chức dạy học trên lớp.

Tiết 1

Hoạt động 1 : *Giới thiệu bài học.*

Khi giới thiệu bài này, GV cần quan tâm tới hai nội dung. Trước hết là GV cần nêu được *ý nghĩa của sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước* chính là tạo ra tiền đề về mọi mặt (kinh tế, xã hội, con người...) để thực hiện lí tưởng dân giàu, nước mạnh, xã hội dân chủ, công bằng, văn minh. Nội dung thứ hai cần giới thiệu là *trách nhiệm nặng nề và vinh quang của thanh niên HS ngày nay*. Chính vì vậy đồng chí Tổng bí thư Nông Đức Mạnh đã nhấn mạnh “...” (gợi ý HS phân tích, khai thác nội dung bài nói của đồng chí Tổng bí thư trong SGK).

Hoạt động 2 : *Tìm hiểu ý nghĩa của sự nghiệp CNH, HĐH đất nước.*

– Để xác định trách nhiệm của thanh niên đối với sự nghiệp CNH, HĐH, GV cần trao đổi với HS để các em có hiểu biết tối thiểu về hai nội dung sau :

+ Mục tiêu của CNH, HĐH.

+ Ý nghĩa của sự nghiệp CNH, HĐH đất nước.

(Có thể tổ chức cho học sinh thảo luận lớp hoặc theo nhóm nhỏ).

– Dựa vào hiểu biết của HS và những nội dung bài học trong SGK, GV tổng kết và nhấn mạnh : Đất nước ta đang ở giai đoạn phát triển kinh tế – xã hội của nền văn minh nông nghiệp. Thực hiện CNH, HĐH là quá trình chuyển từ nền văn minh nông nghiệp sang văn minh hậu công nghiệp, xây dựng và phát triển nền kinh tế tri thức. Nhiệm vụ của CNH, HĐH là ứng dụng công nghệ mới, công nghệ hiện đại vào mọi lĩnh vực của cuộc sống xã hội và sản xuất vật chất (công nghiệp, nông nghiệp, chế biến), nhằm nâng cao năng suất lao động, không ngừng nâng cao đời sống vật chất và tinh thần cho toàn dân, xoá dần sự chênh lệch giữa nông thôn và thành thị, giữa miền núi và miền xuôi... Để thực hiện CNH, HĐH thì yếu tố con người và chất lượng nguồn lao động là yếu tố quyết định chính. Vì vậy, Đảng ta xác định giáo dục là quốc sách hàng đầu.

Hoạt động 3 : *Xác định trách nhiệm của thanh niên đối với sự nghiệp CNH, HĐH đất nước.*

– Để thực hiện mục tiêu trên, cần đọc trước lớp vài ba lần phần Đặt vấn đề trong SGK.

– Chia lớp thành các nhóm, giao nhiệm vụ cho các nhóm thảo luận 3 câu hỏi gợi ý trong SGK. Cần khai thác, phân tích thật đầy đủ và sâu sắc những nội dung trong bài nói của đồng chí Tổng bí thư Nông Đức Mạnh.

– GV tổng kết thảo luận và nhấn mạnh tình cảm của Đảng, của dân tộc và của chính GV gửi gắm niềm tin và hi vọng vào thế hệ các em. Nhấn mạnh nội dung bài học trong SGK.

– Kết thúc tiết 1, cần giao nhiệm vụ cho các em chuẩn bị tiết 2 : Chuẩn bị nội dung c trong phần Gợi ý. Yêu cầu mỗi người vạch ra một phương hướng học tập, rèn luyện trong năm học lớp 9 và sau khi tốt nghiệp.

Tiết 2

Hoạt động 1 : *Trao đổi về nhận thức trách nhiệm của thanh niên và kế hoạch học tập, rèn luyện của mỗi cá nhân.*

Chia HS của lớp theo tổ học tập hoặc phân đoàn thanh niên, vì tổ học tập hoặc phân đoàn thanh niên là tập thể cơ sở để giúp các em học tập, rèn luyện thường xuyên trong năm học. Vì vậy, riêng bài này khi thảo luận cần dựa trên đơn vị tổ học tập hoặc phân đoàn thanh niên.

Hoạt động 2 : *Thảo luận chung ở lớp về phương hướng phấn đấu của tập thể lớp.*

Mục tiêu thảo luận là đánh giá được ưu, nhược điểm chung của lớp, phân tích những biểu hiện tích cực, những thành tích tốt đẹp của lớp và những biểu hiện chưa tốt, tìm ra nguyên nhân, nêu lên phương hướng rèn luyện, xác định những mục tiêu cơ bản, bàn biện pháp thực hiện kế hoạch của lớp.

Tổng kết thảo luận của lớp, GV cần nhấn mạnh những phẩm chất đạo đức, những năng lực cần thiết phải rèn luyện đã được học trong chương trình GDCD từ lớp 6, đặc biệt những bài ở lớp 8 và lớp 9.

GV cần nhắc và giao nhiệm vụ cho HS chuẩn bị bài 12 theo yêu cầu của bài học.

Phương án 2 : Tổ chức diễn đàn “Trách nhiệm của thanh niên đối với sự nghiệp CNH, HĐH đất nước”.

– Nếu tổ chức diễn đàn hoặc đối thoại theo chủ đề trên thì nên dồn 2 tiết vào một buổi để vấn đề toạ đàm được thảo luận liên tục, trọn vẹn.

GV cần chỉ cho HS một số tài liệu tham khảo để các em chuẩn bị bài thảo luận.

– Nội dung toạ đàm, diễn đàn dựa trên các vấn đề đặt ra như ở phương án 1.

– Phân công cho các nhóm chuẩn bị trước nội dung toạ đàm.

– Đại diện các nhóm lên trình bày vấn đề của nhóm mình. Cần trao đổi, chất vấn diễn giả sau khi trình bày, thậm chí tranh luận về các vấn đề đặt ra.

– GV cần đánh giá kết quả tổ chức diễn đàn về hình thức chuẩn bị, về không khí và nội dung của diễn đàn, đặc biệt là cần nhấn mạnh những thu hoạch sau diễn đàn ; đó là trách nhiệm học tập, rèn luyện để trang bị kiến thức, rèn luyện các năng lực, phẩm chất và sức khỏe để đảm nhận sứ mạng lịch sử của tuổi trẻ như đồng chí Tổng bí thư đã nói.